

Onderwerp: Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024

Ons kenmerk: 2024-025246

Nummer.

Elst, 25 april 2024

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024 vaststellen.
2. Het structureel nadeel voor 2024 van € 11.055 en vanaf 2025 van € 22.110 verwerken in de 2^e Bestuursrapportage 2024.

2. Inleiding

Jaarlijks past het rijk het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers aan. Dit gebeurt met name om de bedragen te indexeren, maar ditmaal zijn er ook vanwege wetswijzigingen enkele technische aanpassingen gedaan. De VNG heeft in een ledenbrief het advies gegeven om deze wijzigingen in onze verordening over te nemen.

Verder blijkt uit een circulaire van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (BZK) van januari 2024 dat we als gemeente niet (altijd) voldoen aan de wettelijke eisen voor vergoeding aan burgerraadsleden. Dit betekent dat burgerraadsleden nu meer vergoed krijgen dan wettelijk is toegestaan. Om te voldoen aan de wettelijke eisen zijn er verschillende keuzemogelijkheden via de fractievoorzitters aan de fracties voorgelegd. De meningen verschillen, maar een meerderheid van de fracties geeft de voorkeur aan een vaste financiële vergoeding van € 175 per maand per burgerraadslid. Zie bijgevoegde informatiememo over vergoedingen burgerraadsleden en een anoniem overzicht van de ontvangen reacties.

3. Doel en beoogd effect

Door vaststelling van een nieuwe verordening wordt de lokale regelgeving geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de (gewijzigde) landelijke regelgeving. De geactualiseerde verordening beoogt een heldere bundeling te zijn van alle regels en mogelijkheden rondom de rechtspositie van raads- en burgerraadsleden.

4. Argumenten

1.1 Vaststellen van de verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024 is nodig om de verordening te actualiseren en formaliseren.

Met het vaststellen van de nieuwe verordening kunnen de actuele wijzigingen worden geformaliseerd.

Hieronder worden de wijzigingen in de geactualiseerde verordening kort opgesomd. De exacte wijzigingen zijn nader toegelicht in de was-woordt-label die als bijlage is toegevoegd aan dit raadsvoorstel.

Wijzigingen:

- Aanpassing van de vergoeding voor burgerradsleden naar aanleiding van de circulaire van BZK van januari 2024 en dat deze vergoeding per maand wordt uitbetaald;
- Aanpassing van de maximale toelage voor een lid van een bijzondere commissie met ingang van 1 januari 2024;
- Regeling voor de vergoeding van reiskosten voor dienststreizen buiten de gemeente naar aanleiding van een wijziging van de Gemeentewet op dit punt;
- Verduidelijking dat bij het declareren van onkosten geen bewijsstukken nodig zijn wanneer de vergoeding een vooraf bepaald bedrag is.

Met deze en nog enkele andere kleine (tekstuele) wijzigingen is het nodig de verordening te actualiseren.

1.2 Met de vaststelling van de nieuwe verordening wordt voldaan aan de nieuwe wetswijzigingen.

Naast de jaarlijkse aanpassing van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers zijn in verband met een wijziging van de Gemeentewet de bepalingen die zien op dienststreizen buiten de gemeente in het besluit en de regeling ook inhoudelijk aangepast.

1.3 De vaste financiële vergoeding van € 175 per burgerradslid per maand valt onder de fiscaal onbelaste vrijwilligersvergoeding mits men voldoet aan de voorwaarden.

Deze fiscaal onbelaste vergoeding valt onder de vrijwilligersvergoeding indien de grensbedragen van zowel € 210 per maand als € 2.100 per jaar niet worden overschreden en het burgerradslid voldoet aan de door de belastingdienst gestelde voorwaarden ([Vrijwilligersvergoedingen \(belastingdienst.nl\)](https://belastingdienst.nl/vrijwilligersvergoedingen)).

Met een vergoeding van € 175 per maand is de jaarlijkse vergoeding gelijk aan het grensbedrag van € 2.100 in 2024.

2.1 Verwerking vaste financiële vergoeding van € 175 per burgerradslid per maand vindt plaats conform de reguliere P&C-cyclus.

Met de verwerking van het financieel effect in de 2^e Bestuursrapportage 2024 wordt het effect meegenomen in de Programmabegroting 2025. Conform de planning is het voorstel te laat om meegenomen te worden in de Kadernota 2025. Met de vaststelling van de 2^e Bestuursrapportage worden de uitgaven rechtmatig geraamd.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 De hoogte van de vergoeding voor zowel actieve als inactieve burgerradsleden is gelijk.

Hoe om te gaan met het verschijnsel van burgerradsleden die geen actieve inbreng hebben? Dit is te ondervangen met een vergoeding in de vorm van presentiegeld per bijgewoonde vergadering. Niet komen opdagen betekent geen presentiegeld en aanwezigheid wordt beloond.

De meerderheid van de fracties geeft de voorkeur aan een vaste financiële vergoeding i.p.v. presentiegeld. Het is de verantwoordelijkheid van de fracties om inactieve

burgerraadsleden aan te spreken op hun afwezigheid. Fracties kunnen er ook voor kiezen de raad te verzoeken het burgerraadslid te ontslaan.

6. Financiën

In 2023 kregen burgerraadsleden gemiddeld twaalf bijeenkomsten uitbetaald. Met een vergoeding van € 91,28 per vergadering bedroeg de gemiddelde jaarlijkse vergoeding € 1.095. Uitgaande van 22 burgerraadsleden per jaar kostte de gemeente dit in 2023 € 24.090. Binnen de huidige begroting is hiervoor dekking.

Met de vaststelling van de nieuwe verordening krijgen burgerraadsleden een vaste vrijwilligersvergoeding van € 175 per maand. De jaarlijkse vergoeding per burgerraadslid neemt hierdoor toe naar € 2.100. Uitgaande van 22 burgerraadsleden per jaar kost dit de gemeente bij ingang van de verordening € 46.200 per jaar. Voor de jaarlijkse extra lasten van € 22.110 is geen dekking in het huidige meerjarenperspectief van de begroting. Ervan uitgaande dat de verordening per 1 juli 2024 ingaat, is het structureel nadelig financieel effect voor 2024 circa € 11.055 en voor 2025 en verder € 22.110.

Aangezien binnen de huidige budgetten geen dekking hiervoor is, wordt voorgesteld om het nadelig financieel effect mee te nemen in de 2^e Bestuursrapportage 2024. Hiermee wordt het financieel effect ook verwerkt in het meerjarenperspectief van de Programmabegroting 2025.

Om geen financieel nadelig effect te hebben dient de hoogte van de vergoeding voor burgerraadsleden vastgesteld te worden op € 100 per maand. Dit betekent jaarlijks een vrijwilligersvergoeding van € 1.200.

7. Duurzaamheid

- a. Energietransitie: n.v.t.
- b. Circulaire Economie: n.v.t.
- c. Klimaatadaptatie: n.v.t.

8. Vervolg

Planning

De vastgestelde verordening treedt in werking op de dag na datum publicatie.

Communicatie

De vastgestelde verordening zal op de gebruikelijke wijze bekend worden gemaakt op Overheid.nl.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

De gemeente is ervoor verantwoordelijk dat de verordening overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving wordt aangepast.

Evaluatie

Zodra er aanleiding is om de verordening te wijzigen, zal een nieuw voorstel worden voorgelegd.

De griffier,

De voorzitter van de raad,

drs. D.E. van der Kamp

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Concept-raadsbesluit Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024, wijzigingen ROOD weergegeven
2. VNG modelverordening rechtspositie raads- en commissieleden, Lbr. 24/004
3. Circulaire BZK over indexatie (onkosten)vergoeding en toeslagen politieke ambtsdragers van gemeenten, januari 2024
4. Staatscourant 2024-1236, Circulaire - toelichting wettelijke bepalingen over commissies in de Provinciewet en Gemeentewet
5. Informatiememo voor het fractievoorzittersoverleg over vergoedingen burgerraadsleden, 2 april 2024
6. Anoniem overzicht ontvangen reacties vergoeding burgerraadsleden
7. Was-wordt-tabel wijzigingen Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024
8. Concept-raadsbesluit Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024 en structureel nadeel (1)
9. Concept-raadsbesluit Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden gemeente Overbetuwe 2024 (2)

Portefeuillehouder: Burgemeester Patricia Hoytink-Roubos

De behandelend ambtenaar is Annemarie Raijmakers. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl